

УДК 338.48

А.О.Чернишова, доц., канд. істор. наук*Кіровоградський національний технічний університет*

Державне регулювання туристичного бізнесу в Україні

В Україні туристична індустрія перебуває в стадії становлення як самостійний сектор економіки. Саме тому, певний науковий інтерес становлять дослідження проблем розвитку підприємництва в туристичній галузі.

Актуальність цієї проблеми полягає в тому, що державне регулювання туризмом здійснюється так, щоб споживач був у центрі уваги. Тільки тоді буде реалізоване його право на доступність послуг, на відпочинок, на свободу пересування. Зусилля держави повинні бути спрямовані не тільки на обмеження монополії в сфері пропозиції туристичних послуг, а й на підвищення соціальної відповідальності підприємців.

Метою цієї статті є розглянути державне регулювання туристичної галузі як сукупність форм і методів впливу органів державної влади на розвиток туристичної галузі і створення умов для ефективної співпраці органів державної влади, місцевого самоврядування та приватного сектора щодо розвитку туризму через різні механізми: адміністративні, організаційні, економічні, правові, екологічні тощо.

Ефективне державне регулювання потребує наукового та методичного забезпечення. Багато авторів в Україні досліджують проблеми розвитку туристичної галузі, зокрема, С.І. Байлик, Г.В.Сегеда [1], В.В.Шаповал, О.О.Гетьман [2], Г.П.Горбань, П.Р.Пуцентейло [3] та ін., але певні аспекти державного регулювання цієї галузі залишаються недостатньо розробленими. Бракує робіт, присвячених як теоретичному осмисленню зазначених питань, так і розробці науково обґрунтованих практичних рекомендацій щодо державного регулювання туристичної галузі на національному, регіональному і місцевому рівнях.

Важливість розвитку туризму для національної і регіональної економіки визначає його державне регулювання. Законодавча основа державного регулювання туризму складається з Закону України «Про туризм», а також інших нормативно-правових актів України. Специфіка туристичного бізнесу полягає в комплектації тур продукту з різних видів сервісу - транспорту, харчування, розміщення, консульських служб і т.ін. Звідси велика кількість правових і нормативних документів, що регулюють туристичну діяльність. Наприклад, адміністративним законодавством регламентується питання одержання в'їзних віз, валютним законодавством - форма розрахунків, митним - порядок пропуску через кордон декларуючих товарів. Є нормативні акти Держстандарту про сертифікацію туристичних послуг, акти державних антимонопольних органів про застосування до туристичних послуг законодавства в сфері захисту прав споживачів тощо. Закон України «Про захист прав споживачів» визначає права споживача на безпеку послуг, на одержання необхідної інформації, гарантії та відповідальності постачальника послуг тощо.

На основі такої різноманітної законодавчої бази Україна проводить державну туристичну політику, основними принципами якої є:

- створювати сприятливі умови для розвитку туристичної діяльності в країні;
- визначати і підтримувати пріоритетні напрями туристичної діяльності;

- формувати уявлення про Україну як про країну, сприятливу для відвідування;
- здійснювати підтримку і захист українських туристів, туроператорів, турагентів і їх об'єднань.

Одна з головних цілей державного регулювання туристичної діяльності - забезпечити права громадян на відпочинок, на вільне пересування громадянина України, захист його прав за кордоном та в межах України.

Іншою важливою метою державного регулювання туристичної діяльності є стимулювання підприємництва в сфері туризму. Особливо це набуває актуальності в світлі підготовки України до Євро-2012.

Важливою метою державного регулювання туристичної діяльності є охорона навколишнього природного середовища. Підприємництво в сфері туризму пов'язане з використанням природних рекреаційних туристичних ресурсів у вигляді лікувально-оздоровчих місцевостей, земель, лісів, водних ресурсів, природних заповідників, національних парків, курортів тощо. Оскільки природні ресурси знаходяться в державній власності, то в умовах змішаної економіки їх використання в сфері туризму ґрунтується на орендних відносинах, що підсилює роль держави.

Охорона навколишнього середовища повинна здійснюватися таким чином, щоб у ході туристичної діяльності створювалися умови для виховання культури, збереження культурної та історичної спадщини українського народу.

Держава сприяє розвитку туристичної діяльності підготовкою кадрів для організації туризму в Україні, забезпеченням картографічною продукцією всіх бажаючих подорожувати, організацією наукових досліджень в сфері туристичної індустрії. За підтримки держави українські туристи, туроператори, турагенти та їхні об'єднання беруть участь у міжнародних туристичних програмах.

Відповідно до законодавства, з метою просування туристичного продукту на світовому ринку орган виконавчої влади в сфері туризму створює представництва за межами України. Правовою основою міжнародного співробітництва в сфері туризму слугують міжнародні договори України.

Формування туристичної індустрії в Україні повинно бути орієнтоване на створення нових робочих місць, збільшення доходів держави і українських громадян, збереження та раціональне використання туристичних об'єктів, встановлення та зміцнення міжнародних контактів .

Державний механізм управління туристичною галуззю передбачається як виважена система прийомів, важелів та методів впливу державних органів влади на діяльність усіх об'єктів туристичного ринку, а також способів практичного застосування їх за тієї чи іншої ситуації, якою обумовлюються цілі та завдання розвитку туристичної галузі.

Концептуальні завдання державного регулювання туристичного бізнесу на сучасному етапі розвитку економіки полягають у наступному:

- розроблення національної концепції туризму, в якій повинен бути встановлений рівний паритет внутрішнього та міжнародного туризму, пріоритет на внутрішньому ринку повинен віддаватись масовим видам туризму, які доступні широким прошаркам населення;
- сприяння розвитку туризму, що забезпечує відтворення та охорону природних і культурних ресурсів країни;
- створення умов для формування адресного туризму соціально незахищених верств населення;
- створення можливостей для погодженого розвитку всіх численних елементів сектора туризму;
- оптимальне поєднання політичних, економічних, екологічних, соціальних вигод від туризму;
- оцінювання можливостей розміщення, вибору типів і ступеня розвитку

визнаних об'єктів, послуг та інфраструктури в туристичному секторі;

- досягнення інвестиційної привабливості туризму;
- забезпечення орієнтирів для постійного контролю за ходом і напрямками розвитку туризму в країні.

Для створення індустрії туризму сучасного рівня необхідно залучати матеріальні та фінансові ресурси у вигляді потужних інвестицій. У багатьох країнах індустрія туризму створювалась із залученням іноземного капіталу. Використання іноземних інвестицій, як свідчить світова практика, припускає активний державний вплив за допомогою податково-фінансової політики. Створення сприятливих умов для інвестицій у туристичну індустрію, надання пільгових кредитів, установлення податкових та митних пільг туроператорам і турагентам, що займаються туристичною діяльністю на території, приваблюючи іноземних громадян у цю сферу, скорочення податків і зборів або звільнення від них на початковій стадії створюваних разом із закордонними інвесторами компаній і фірм, допомога цільовими бюджетними субсидіями - це ті заходи, що повинні бути узгоджені із обов'язковими умовами по створенню додаткових робочих місць і залученню місцевої робочої сили й інших ресурсів, що сприяють активізації економіки.

Список літератури

1. Байлик С.І., Сегеда І.В. Технологія туристичної діяльності.-Харків:ХНАМГ, 2007.- 139с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства.-К: ЦНЛ,2010.- 488с.
3. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва.- К.: ЦНЛ, 2007.- 344 с.

Одержано 31.05.11

УДК 631.962.4 (088.8)

С.М. Гайдукова, доц., канд. техн. наук, В.Я. Воробейчик, доц., канд. техн. наук
Кіровоградський національний технічний університет

Дослідження взаємодій радіохвиль з бульбами картоплі та грудками ґрунту за методом хвиль, що проходять

При машинному збиранні картоплі разом з клубнями на картоплесортувальний пункт потрапляє до 30...60% твердих домішок (співрозмірних грудків ґрунту та каміння). Ґрунтові комки, що є в потоці картоплі в значній кількості, які не піддалися механічному розрушенню та камені, вимагає використовувати для видалення домішок працюючих-перебиральників.

З метою створення автоматичних пристроїв, здібних з високою якістю розрізняти картопляний ворох проводяться роботи по розшуку ефективного і надійного способу безконтактного розпізнавання компонентів картопляного вороху.

В цій статті розглядається можливість застосування радіохвильового методу хвилі, що проходить. При контролі «на провіт» можна використовувати розходження в ослабленні амплітуди хвилі, що проходить, та в зміні її фази.